

mangelfulde i denne Statistik og den Uvillie, hvormed den utvivlsomt blev grebet an fra forskellige Sider, blev det dog konstateret, at der var Trang til denne Forholdsregel. Saa udarbejdede Folketingets Udvalg, Venstre, et Forslag, som blev forelagt i Efteraaret 1899. Dette Forslag var noget ganske andet end det nuværende. Dette Forslag var en Ændring, en Moderering af vort oprindelige Forslag, men det var dog et Forslag, som var ganske anderledes demokratisk og vidtgaaende end det, der nu ligger paa Bordet for os. Dette Forslag fra Venstres Side, der blev fremsat blandt andet af det ærede Medlem for Kolding, den nuværende højtærede Indenrigsminister — han var en af Forslagsstillerne — gik ud paa, at Kommunerne skulde kunne afholde direkte Skolebespising ved ren kommunal Foranstaltning i Maanederne December—Marts. Udgiften dertil skulde opføres paa Skolevæsenets Konto, og der var ikke Tale om, at den skulde have Fattighjælps Virkning. § 2 i Venstres Forslag den Gang lød paa, at Landkommunerne kunde, naar Flertallet vedtog det i to paa hinanden følgende Møder, selv foretage Skolebespising eller støtte private Foreninger uden Amsraadets Samtykke. Altsaa, man gav Kommunerne Ret til baade selv at afholde Bespising og at yde Bidrag til private Foreninger, og man fastslog, at Amsraadets Samtykke ikke skulde være nødvendigt for Landkommunernes Vedkommende.

Saaledes saa altsaa det Forslag ud, som Venstre stillede som en Slags moderat Ændring til Socialdemokratiets Forslag. Dette Forslags Behandling fremkaldte en stor Kamp her i Tinget, en Kamp, der endte med gentagne Navneopraab, og en Kamp, som stod mellem Venstrereformpartiet og det moderate Parti. Det ærede Medlem, der nys talte, det ærede Medlem for Nørresundby (J. Jensen), var Ordfører den Gang. Den Gang stod Kampen ikke mellem Venstre og det Parti, jeg har den Ære at tilhøre, men mellem Venstre og Socialdemokratiet paa den ene Side og de moderate paa den anden. Vi vare naturligvis ikke saa særdeles begejstrede for Forslaget. Det indeholdt ikke som vort en Pligt og en Hjælp

for Kommunerne, men det gav dem dog en klar og utvetydig Ret. Det var som et Paalæg til Kommunerne om at gøre noget i denne Retning. Vi stode sammen lige over for de moderates Angreb. Det ærede Medlem for Nørresundby kaldte den Gang det Forslag — der jo var et helt andet end det, der nu foreligger, et ganske anderledes demokratisk og vidtgaaende Forslag — et lille bitte Forslag. Det var det ogsaa, sammenlignet med Socialdemokratiets Forslag. Det var et lille og temmelig ubetydeligt Forslag ved Siden af vort store, indgribende, som virkelig vilde give Børnene Mad. Det Forslag aabnede kun en Mulighed for, at de kunde faa Mad. Den ærede Ordfører erklærede, at det, man vilde ved Bestemmelsen om, at Amsraadets Samtykke ikke skulde være nødvendigt, var at ligestille Landkommunerne med Købstæderne og Kjøbenhavn. Han sagde ordret, det vil findes i Tidenden fra Efteraaret 1899 Sp. 1442, at „vi der ved gøre Stillingen for Landkommunerne ens med den, der gælder baade for Kjøbenhavn og Købstæderne i Henhold til Købstadkommunalloven af 26de Maj 1868 §§ 19 og 20 og for Kjøbenhavn Loven af 4de Marts 1857 § 16“. Det, som den Gang den ærede Ordfører vilde, var at ligestille Landkommunerne med Købstæderne og Kjøbenhavn, nemlig at give Landkommunerne den samme Ret til uden den overordnede Myndigheds Samtykke enten at bevilge Penge til private Foreninger eller selv direkte at foranstalte Bespising. Det, som Forslaget, som det nu foreligger — og Ministeren har jo desværre givet det sin Tilslutning — gør, er ogsaa at ligestille Landkommunerne, Købstæderne og Kjøbenhavn, men paa lige den omvendte Maade, saa at vi nu i Kjøbenhavn og Købstæderne skulle ind under det samme Formynderskab, som de ere under ude i Landkommunerne. Det er Forskellen. Den Gang opfattede man Ligestillingen mellem de forskellige Kommuner saaledes, at de frieste Forhold skulde overføres paa de Kommuner, der havde mindre fri Forhold. Nu efter Systemskiftet opfatter man det saaledes, at det mindre fri Forhold skal overføres til de Kommuner, hvor Forholdene ere friere. Jeg beklager i høj Grad